

Onderwerp Proces Regionale Inkoopstrategie Beschermd Wonen 2023

Steller M. Edelenbos

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 06-55420203

Bijlage(n) 0

Ons kenmerk 483459-2021

Datum 13-10-2021

Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief informeren wij u over het proces rondom de totstandkoming van de Regionale Inkoopstrategie Beschermd Wonen 2023 ev. ten behoeve van het inkoopproces Beschermd Wonen vanaf 2023. De Groninger gemeenten bereiden dit inkoopproces in gezamenlijkheid voor. In onze brief met kenmerk 286963-2021, waarin wij u geïnformeerd hebben over de inhoudelijke ontwikkelingen op het gebied van Beschermd Wonen in de gemeente Groningen, is dit onderwerp kort aan de orde geweest. In de voorliggende brief schetsen wij het achtereenvolgens het doorlopen proces, de voorgestelde inhoudelijke richting en het vervolgproces. Daarbij doen wij een voorstel voor de momenten waarop wij u verder informeren.

Proces

Sinds 2020 werken de Groninger gemeenten in gezamenlijkheid aan het voorbereiden van de strategische inkoop van Beschermd Wonen voor 2023 en verder. In de huidige situatie is Beschermd Wonen gecontracteerd via het Open House model. De Groninger gemeenten staan voor de keuze tussen het starten van een nieuwe inkoopprocedure of het verlengen van de huidige overeenkomst, met als hoofddoel de beschikbaarheid van Beschermd Wonen vanaf 2023 te borgen en de transformatie en decentralisatie te faciliteren. In de afgelopen maanden is in een gezamenlijke ambtelijke werkgroep (bestaande uit vertegenwoordiging vanuit alle regiogemeenten) gewerkt aan het opstellen van een inkoopstrategie waarin de grondslagen en afweging voor deze keuze zijn vastgelegd. De belangen van verschillende stakeholders als cliënten, de gemeenten en aanbieders zijn hierin meegenomen. De inkoopstrategie dient daarmee als leidraad en kader om verder richting te geven aan de vorm en inhoud van de inkoop.

Ambities en ontwikkelingen

Wij willen zowel het intramurale als het extramurale deel¹ van de ondersteuning binnen Beschermd Wonen gezamenlijk (regionaal) blijven inkopen vanaf 2023. Wanneer gekozen wordt voor een nieuwe inkoopprocedure wordt gecontracteerd voor een periode van drie jaar (conform de Norm voor Opdrachtgeverschap). Bij het opstellen van de inkoopstrategie is vervolgens uiteengezet op basis van welke ontwikkelingen en ambities er door de gemeenten een afweging is gemaakt tussen de verschillende mogelijkheden van inkopen. De basis daarbij is de ambitie om de transformatie ‘van beschermd wonen naar beschermd thuis’ te realiseren. Om dit handen en voeten te geven, hebben de gemeenten een meerjarig transformatieplan opgesteld waarin staat dat zij willen toewerken naar een zo evenwichtig mogelijke spreiding van voorzieningen, de lokale voorzieningen willen versterken en de kwaliteit van het zorgaanbod willen vergroten. De inkoopvorm die gekozen wordt, dient deze beweging te faciliteren. Uiteraard is beheersing van de kosten en daarmee het financiële kader mede richtinggevend voor het te kiezen inkoopmodel.

Tegelijkertijd constateren we dat een aantal ontwikkelingen van invloed zal zijn op de keuze van de manier waarop we de inkoop willen organiseren. Deze ontwikkelingen zijn echter nog onvoldoende uitgekristalliseerd. Voorbeelden hiervan zijn: de uitname van de Wlz, de decentralisatie van de Toegang (deels per 1 januari 2021, deels per 1 juli 2021), de uitwerking van het woonplaatsbeginsel (bijvoorbeeld inkoop buiten de regio), het landelijk verdeelmodel en enkele recent gestarte pilots op bijvoorbeeld het gebied van specialistische ambulante begeleiding en de overgang tussen 18- en 18+, om het gebruik van intramurale zorg te verkorten of verminderen en meer kansen te bieden om zo thuis mogelijk te wonen met ambulante begeleiding.

In het vervolg van het inkoopproces worden de belangen van de verschillende stakeholders meegewogen en worden zij gedurende het opstellen van de inkoopdocumenten betrokken bij de uitwerking. Voor aanbieders wordt een marktconsultatie ingericht en voor (ex) cliënten worden één of meer sessies belegd om hun input op te halen.

Regionale Inkoopstrategie en beoogd inkoopmodel 2023-2025

Wij hebben zorgvuldig onderzocht welke inkoopvorm het beste aansluit bij de fase waarin we ons nu met Beschermd Wonen bevinden, de ontwikkelingen die we zien en de ambities die we daarbij hebben. Hierbij hebben wij de volgende opties tegen elkaar afgewogen: het verlengen van de huidige Open House procedure, het starten van een nieuwe Open House procedure, aanbesteden en subsidiëren. Deze afweging is uitgebreid beschreven in de Regionale Inkoopstrategie Beschermd Wonen 2023.

¹ Intramurale zorg is zorg die geboden wordt binnen een instelling van een aanbieder. Extramurale zorg omvat de zorg die geleverd wordt aan cliënten die niet in een instelling wonen; het betreft zorg die cliënten op afspraak bij een zorgaanbieder ontvangen of die de zorgaanbieder thuis levert.

Wij concluderen voorlopig dat voor de periode 2023 t/m 2025 het starten van een nieuwe Open House procedure het best passend is. Met de keuze voor Open House borgen we voor de komende jaren voldoende en passend aanbod van Beschermd Wonen ondersteuning voor de gemeente Groningen en de regio. Naast het borgen van continuïteit van zorg is het voordeel van Open House vooral dat we gedurende de looptijd voldoende flexibiliteit behouden om de gewenste transformatie verder vorm te geven.

Meer concreet stelt het Open House model ons de aankomende jaren onder meer in staat:

- op basis van nieuwe inzichten uit pilots en andere ontwikkelingen wijzigingen door te voeren in producten en gevraagde diensten;
- op basis van terugkerende (zorg)vragen van inwoners gedurende de looptijd van de overeenkomst daarbij passend aanbod in te kopen;
- nieuwe producten toe te voegen of afscheid te nemen van producten die onvoldoende beantwoorden aan de vraag en daarmee nog meer de inzet van ambulante ondersteuning te stimuleren;
- bij te sturen op kwaliteitsbeleid naar aanleiding van gesprekken met aanbieders en gemeenten.

Wij bevinden ons met Beschermd Wonen in een fase waarin er sprake is van veel ontwikkeling en waarbij er nog volop kansen zijn om de gewenste transformatie verder te brengen. In een dergelijke fase is flexibiliteit van groot belang. Om die reden vinden we het nog te vroeg om de stap van Open House naar bijvoorbeeld aanbesteding te zetten, of de stap van pxq financiering naar lumpsum financiering, zoals we bij de inkoop van de Wmo begeleiding voor de gemeente Groningen recentelijk wel hebben gedaan.

Aandachtspunten

Bij de keuze voor Open House zien we ook een aantal aandachtspunten. Bij Open House is er ruimte voor nieuwe toetreding door aanbieders, wat het risico op volumegroei en daarmee kostenstijging met zich mee brengt. Er zijn diverse maatregelen waarmee we dit risico kunnen beheersen. Zo is het van belang aandacht te besteden aan de criteria en voorwaarden die worden opgesteld voor toetreding, om een zo overzichtelijk mogelijke groep aanbieders te contracteren en aan te kunnen sluiten op de wens om te voorzien in kwantitatief en kwalitatief voldoende aanbod. De positionering en versterking van de gedecentraliseerde Toegangen is hierbij tevens relevant als sturingsmiddel, omdat zij de uiteindelijke indicaties voor de zorg aan de cliënt afgeven. Wij werken deze risicobeheersmaatregelen verder uit in een nader onderzoek. Met dit onderzoek kijken we niet alleen naar beheersing van kosten, maar onderzoeken we in brede zin hoe we het Open House contract zo kunnen inrichten dat we onze doelen maximaal kunnen bereiken en de risico's maximaal kunnen beheersen. We ronden dit onderzoek af in oktober 2021 en de uitkomsten worden integraal onderdeel van de inkoopstrategie en meegenomen in de verdere besluitvorming.

Besluitvorming

Hieronder wordt het vervolg van de procedure nader toegelicht. Het bestuurlijk OOGO² heeft op 24 september voorlopig ingestemd met de Regionale Inkoopstrategie Beschermd Wonen. Onderdeel van de besluitvorming is het eerder genoemde op te stellen ambtelijk advies over de uitvoerbaarheid en wenselijkheid van een aantal beheersmaatregelen binnen het Open House inkoopmodel, die als doel hebben de mogelijke risico's voor de jaren 2023-2025 zoveel mogelijk te minimaliseren. Als de uitkomst van dit onderzoek is dat de beheersmaatregelen voldoende zijn, dan zal het advies worden opgenomen in de definitieve inkoopstrategie. Op 26 november 2021 wordt deze inkoopstrategie voorgelegd aan het bestuurlijk OOGO met het verzoek definitief in te stemmen. Vervolgens wordt de inkoopstrategie ter besluitvorming aangeboden aan het college van de gemeente Groningen vanuit haar positie als centrumgemeente.

Vervolg proces

Voor wat betreft de integrale besluitvorming op de Regionale Inkoopstrategie volgen wij het in de voorgaande alinea, onder besluitvorming, opgenomen tijdsplan. Intussen worden de voorbereidingen getroffen voor het nieuwe inkoopproces. Onderdeel van het inkoopproces zijn de marktconsultatie en het kostprijsonderzoek. Naar verwachting informeren wij u rond januari 2022 over de verdere voortgang.

Tot slot

Wij hebben er vertrouwen in dat wij op basis van de voorgestelde keuzes recht doen aan het borgen en verder door ontwikkelen van de best passende hulp en ondersteuning van onze inwoners. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

² Het bestuurlijk OOGO is een op overeenstemming gericht overleg waarbij elke gemeente vertegenwoordigd wordt door een daartoe aangewezen wethouder. In deze op overeenstemming gerichte overlegvorm wordt het samenwerkingsoverleg omtrent de Centrumregeling Beschermd Wonen, Opvang en Inloopvoorziening GGz Groningen gevoerd. In de Centrumregeling zijn de afspraken rondom de uitvoering van taken en functies op het gebied van Beschermd Wonen, Opvang en de Inloopvoorziening GGz uitgewerkt die worden uitgevoerd door de centrumgemeente (Groningen) voor de deelnemende gemeenten.